

ΜΝΗΜΟΝΙΟ

ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΕΚΠΡΟΣΩΠΩΝ ΤΗΣ ΣΕΚΕΠ ΚΑΙ ΤΗΣ ΣΤΕΗΛΠΕ ΜΕ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΥΣ ΤΗΣ ΓΝΩΜΟΔΟΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΓΙΑ ΤΟ ΝΕΟ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΩΝ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΨΥΧΑΓΩΓΙΚΩΝ ΠΑΙΓΝΙΩΝ

ΑΘΗΝΑ, 18 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2010

1. ΟΙ ΡΙΖΕΣ ΤΟΥ ΣΗΜΕΡΙΝΟΥ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΟΣ

- Η Ελλάδα σήμερα καταβάλλει οδυνηρό ημερήσιο πρόστιμο ύψους περίπου 32.000 Ευρώ (πέραν του κατ'αποκοπή ποσού 2.000.000 Ευρώ που ήδη κατέβαλε βάσει της απόφασης στην υπόθεση C-109/08) λόγω της χρόνιας αδυναμίας της να ευθυγραμμιστεί με τις επιταγές του κοινοτικού δικαίου στον τομέα των ψυχαγωγικών παιγνίων.
- Η Ελλάδα εννοεί να επιδεικνύει παράλογη αδυναμία συμμόρφωσης και ανικανότητας εύρεσης δημιουργικών λύσεων στα προβλήματά της, εννοώντας να πληρώνει παράλογα υψηλά πρόστιμα λόγω χρόνιων παλινδρομήσεων σε ότι αφορά την υποτιθέμενη προστασία του δημοσίου συμφέροντος. Η Ελλάδα είναι έτσι εξανδραποδισμένη στις απόψεις του οιοδήποτε δημοσιογράφου ή σχολιαστή περί της προστασίας δημοσίου συμφέροντος, οι οποίες έχουν, φαίνεται, μεγαλύτερη βαρύτητα από τα πραγματικά οικονομικά και κοινωνικά συμφέροντά της.
- Εάν η Ελλάδα ήθελε να προστατεύσει το λαό της από τον τζόγο, δεν θα ενίσχυε υποκριτικά τη δραστηριότητα των καζίνο και του ΟΠΑΠ.
- Η απερίφραστη καταδίκη της Ελλάδας στην υπόθεση C-65/05¹ σε συνέχεια της θέσπισης του απαράδεκτου ν. 3037/2002 και οι παραπάνω βαρύτατες ποινές στις οποίες ακόμα υποβάλλεται από τον Ιούνιο 2009 καθώς καταδικάστηκε από το ΔΕΚ για την πλήρη, αναισιολόγητη και δυσανάλογη πλήρη απαγόρευση όλων των παιγνίων, τεχνικών ψυχαγωγικών, τυχερών και περιορισμένου οφέλους, συμπεριλαμβανομένων και οποιωνδήποτε παιγνίων σε Internet Cafés, οδήγησε στα εξής τραγικά αποτελέσματα για τη χώρα μας:

---

¹ Υπόθεση C-65/05, Επιτροπή κατά Ελληνικής Δημοκρατίας, Συλλογή 2006, σ. I-10341.

- Το ελληνικό δημόσιο σήμερα υφίσταται οικονομική αφαίμαξη λόγω του βαρύτατου προστίμου του ΔΕΚ στην υπόθεση C-109/08,
  - Το ελληνικό δημόσιο είναι ανίκανο να αυξήσει τα έσοδά του μέσω μιας υγιούς ανάπτυξης των τεχνικών ψυχαγωγικών παιγνίων και περιορισμένου ωφέλους, δεσμευμένο σε ένα αδιέξοδο διάλογο περί προστασίας του δημοσίου συμφέροντος,
  - Οι ξένες επενδύσεις που θα μπορούσαν να αυξήσουν την απασχόληση και τα έσοδα του δημοσίου μέσω λογικής φορολογίας έχουν εξαφανιστεί. Οι εταίροι μας στην Κοινότητα επενδύουν πλέον αλλού, εκθέτοντας αναξιολόγητα την Ελλάδα και σε διαδικασίες παραβίασης του κοινοτικού δικαίου.
  - ο κλάδος των εισαγωγών και κατασκευαστών παιγνίων έχει εισέλθει σε μαρασμό από το 2002 (8 χρόνια!), οδηγώντας σε σημαντική αύξηση της ανεργίας καθώς έκλεισαν 10.000 επιχειρήσεις (βλ. σχετικό έγγραφο χαρτογράφησης της αγοράς του ΣΔΟΕ, το οποίο επισυνάπτεται) και οι άνεργοι ανέρχονται σε 70.000, σε καιρούς βαριάς οικονομικής κρίσης,
  - η ελληνική δικαιοσύνη έχει κατακλυσθεί από 20.000 εκκρεμούσες ποινικές και διοικητικές υποθέσεις λόγω των παράλογων και βαρύτατων ποινών που επέβαλε ο αναχρονιστικός και παράλογος ν. 3037/2002 και
  - τα όργανα της τάξης που ήλεγχαν και ελέγχουν το τοπίο τέλεσης παιγνίων έχουν διαφθαρεί ακριβώς λόγω του αναχρονιστικού πλαισίου που διέπει τη λειτουργία τους.
- Είναι δε γνωστές οι λεπτομέρειες της διαδικασίας παραβίασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (Επιτροπή) από την Υπόθεση C-65/05 ενώπιον του ΔΕΚ. Είναι επίσης γνωστές οι βαρύτατες αιτιάσεις της Επιτροπής κατά της Ελλάδας σε απάντηση της γνωστοποίησης των δύο νομοσχεδίων το 2009, τα οποία υποτίθεται στόχευαν στη λύση του προβλήματος.

2. ΡΑΓΔΑΙΕΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΕΣ ΕΞΕΛΙΞΕΙΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΗ

- Από την εποχή της πλήρους απαγόρευσης όλων των παιγνίων το 2002, η τεχνολογία έχει κάνει άλματα. Το τοπίο παραγωγής, εμπορίας και δυνατότητας ελέγχου όλων των παιγνίων, συμπεριλαμβανομένων και αυτών του περιορισμένου ωφέλους, έχει αλλάξει ριζικά. Δεν υφίσταται σήμερα κανένα παίγνιο, από το τάβλι μέχρι τη ρουλέτα, το οποίο να μη λειτουργεί βάσει λογισμικού.

- Σήμερα, είναι απλούστατο τεχνικά και προσιτό οικονομικά σε κάθε επενδυτή, αλλά και στο ελληνικό δημόσιο, να πραγματοποιηθούν έλεγχοι σε πραγματικό χρόνο του κάθε μηχανήματος, οπουδήποτε στην Ελλάδα. Η διάδοση της ευρυζωνικότητας σε ολόκληρη τη χώρα και η κάθετη πτώση των τιμών αγοράς εξοπλισμού και σύνδεσης σε υψηλές ταχύτητες αναιρούν πλήρως τις οποιοσδήποτε ανησυχίες περί επέμβασης στο λογισμικό των ηλεκτρονικών παιγνίων και της επέκτασης της παρανομίας.
- Από το 2002 μέχρι σήμερα, έχουν διαδοθεί ευρύτατα τρομακτικά εξελιγμένες κονσόλες παιχνιδιών τις οποίες έχει περίπου κάθε νοικοκυριό. Η έννοια της διασκέδασης μέσω παιγνίων έχει αλλάξει ριζικά αφού κάθε παιδί και κάθε νέος πλέον παίζουν online στις κονσόλες και τους υπολογιστές που διαθέτουν πελώρια ποικιλία παιγνίων σε πολύ προσιτές τιμές. Με 50 Ευρώ, έχουν πρόσβαση σε γραφικά, πλοκές και αδρεναλίνη που δεν υπήρχαν ούτε στη φαντασία μας το 2002.
- Το νέο αυτό τοπίο καλεί για επαναπροσδιορισμό της έννοιας του παιγνίου και του ελέγχου της οποιασδήποτε παρανομίας.

3. ΟΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΗΣ ΔΙΑΚΟΜΜΑΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΤΟΥ 2001

- Στις αρχές της προηγούμενης δεκαετίας, υφίστατο πράγματι κοινωνικό πρόβλημα στην Ελλάδα λόγω της υπερβολικής επέκτασης του τζόγου (φρουτάκια) και της εκτεταμένης παρέμβασης στο λογισμικό των εν λόγω μηχανημάτων με αποτέλεσμα τον παράνομο τζόγο σε ολόκληρη τη χώρα. Η κατάσταση αυτή κατέστησε επιτακτική την εξεύρεση λύσης, πριν τη θέσπιση του ακραίου ν. 3037/2002.
- Στο πλαίσιο αυτό, συστήθηκε διακομματική επιτροπή «για τα ηλεκτρονικά παιχνίδια», στην οποία συμμετείχαν όλα τα κόμματα που εκπροσωπούσαν στη Βουλή. Η επιτροπή αυτή κατέληξε συναινετικά σε σειρά λογικών και αναπτυξιακών προτάσεων, οι οποίες επισυνάπτονται. Συνοψίζονται δε στα εξής:
  - Διαπίστωση της ανεπάρκειας και αναποτελεσματικότητας της κείμενης νομοθεσίας που οδήγησε σε παράνομες μετατροπές των ηλεκτρονικών παιγνίων και την καταλήστευση χιλιάδων οικογενειών. Η Ελλάδα βέβαια την ίδια εποχή επέτρεπε τη λειτουργία πολλών νέων καζίνο, στα οποία συνωστίζονταν ο κόσμος, εθιζόμενος έτσι στο νόμιμο και απεριορίστο τζόγο.
  - Εκτόπιση των νομίμων ψυχαγωγικών παιγνίων μέσω υπέρογκων ετήσιων τελών για να φορολογηθεί ο παράνομος τζόγος και
  - Την υποκειμενικότητα των ελέγχων και τη διάβρωση των οργάνων της τάξης.

- Για τους λόγους αυτούς, η διακομματική επιτροπή πρότεινε τη διασφάλιση και στήριξη των ψυχαγωγικών παιγνίων και τη θέσπιση των ελεγχόμενων παιγνίων περιορισμένου ωφέλους. Είναι αξιοπερίεργο το πόσο διαφορετική τροπή έλαβε η νομοθετική διαδικασία που κατέληξε στο ν. 3037/2002, με τις γνωστές ως άνω καταστροφικές συνέπειες για τη χώρα μας.
- Σήμερα, περισσότερο από ποτέ, οι στόχοι αυτοί είναι εφικτοί και επιθυμητοί από το ελληνικό δημόσιο. Έχει εκφραστεί δε επανειλημμένα εδώ και ένα χρόνο (τόσο από τη ΝΔ και το ΠΑΣΟΚ) η ανάγκη του δημοσίου να αυξήσει τα έσοδά του μέσω της θέσπισης ενός υγιούς πλαισίου λειτουργίας παιγνίων, συμπεριλαμβανομένων του περιορισμένου ωφέλους.

4. ΝΟΜΙΜΗ ΔΙΕΞΟΔΟΣ ΜΕ ΣΗΜΑΝΤΙΚΗ ΑΥΞΗΣΗ ΤΩΝ ΕΣΟΔΩΝ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

- Το ζητούμενο σήμερα είναι η λύση των προβλημάτων τόσο του ελληνικού δημοσίου (βλ. συνεχιζόμενη καταβολή προστίμου) και του κλάδου μας, ο οποίος έχει τρομακτικά προβλήματα λειτουργίας, οικονομικού αφανισμού και εκτενέστατης διοικητικής-ποινικής δίωξης.
- Ο Υπουργός Οικονομικών, κ. Παπακωνσταντίνου, δήλωσε πρόσφατα ότι η λειτουργία παιγνίων περιορισμένου ωφέλους θα μπορούσε να πραγματοποιηθεί με online έλεγχο των σχετικών μηχανημάτων σε πραγματικό χρόνο, χωρίς δυνατότητα παρέμβασης στο σχετικό λογισμικό χωρίς να ειδοποιηθούν άμεσα οι αρχές για την παρέμβαση αυτή. Δεν υφίσταται πλέον πρόβλημα ελέγχου, όπως στο παρελθόν. Μία σύνδεση WiFi σε κάθε τόπο εγκατάστασης λύνει το ζήτημα οριστικά.
- Δεν πρέπει να συνεχιστεί η συζήτηση για παράλογα υψηλά τέλη λειτουργίας των μηχανημάτων, ιδιαίτερα των τεχνικών ψυχαγωγικών. Οι εταιρείες εγκατάστασης και λειτουργίας των μηχανημάτων πρέπει να φορολογηθούν βάσει των εσόδων τους και όχι βάσει έμμεσης φορολογίας. Όσα περισσότερα μηχανήματα εγκαθίστανται τόσο μεγαλύτερα θα είναι τα πραγματικά έσοδα και ο φόρος εισοδήματος των εταιρειών αλλά και των εργαζομένων σ' αυτές και των μετόχων τους.
- Σε αντίθετη περίπτωση, δεν πρόκειται να ανθίσει ο κλάδος και να αυξηθεί η σχετική οικονομική δραστηριότητα.

- Τονίζεται ότι μία από τις αιτιάσεις της Επιτροπής στη διαδικασία παραβίασης αλλά και στα σχόλιά της επί των γνωστοποιηθέντων νομοσχεδίων ήταν η μη σύνδεση της φορολογίας με τα πραγματικά έσοδα και η επιβολή υπερβολικών τελών αδειοδότησης και λειτουργίας, καθώς παραβιάζει την αρχή της αναλογικότητας και της οικονομικής ελευθερίας (πρόβλημα και συνταγματικότητας εδώ). Δεν πρέπει η Ελλάδα να εκτεθεί εκ νέου σε κίνδυνο παραβίασης του κοινοτικού δικαίου. Αντίθετα, πρέπει να αυξήσει τα έσοδά της από ελεύθερη εγκατάσταση ψυχαγωγικών παιγνίων και ένα υγιές πλαίσιο λειτουργίας παιγνίων περιορισμένου οφέλους.

5. ΕΛΕΓΧΟΙ ΚΑΙ ΠΟΙΝΕΣ

- Το τρέχον τοπίο είναι εξοντωτικό για τους κατηγορούμενους και για την ελληνική δικαιοσύνη. Πρόσφατα, ο υφυπουργός προστασίας του Πολίτη, κ. Βούγιας, διέταξε την παύση ποινικών διώξεων για παραβιάσεις του ν. 3037/2002, δεδομένου ότι οι διατάξεις του καταργήθηκαν από το ΣτΕ.
- Ο νέος νόμος πρέπει να προβλέπει συγκεκριμένες μεταβατικές διατάξεις για την άρση του αξιόποινου και της διοικητικής παράβασης αλλά, ιδίως, το κλείσιμο όλων των εκκρεμουσών υποθέσεων ενώπιον των διοικητικών και ποινικών δικαστηρίων.

6. ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

- Σε ότι αφορά τα τεχνικά ψυχαγωγικά παίγνια, οι ΣΕΚΕΠ και ΣΤΕΗΛΠΕ δεν βλέπουν πλέον το λόγο να υπάρξει καμμία επαχθής διαδικασία αδειοδότησης. Η αδειοδότηση να απλοποιηθεί όπως και στα ηλεκτρονικά παίγνια των υπολογιστών, τα δε τέλη αδειοδότησης και λειτουργίας πρέπει να είναι ιδιαίτερα χαμηλά, ώστε να αυξηθεί ο αριθμός των εγκατεστημένων μηχανημάτων στη χώρα και ο σχετικός κύκλος εργασιών. Τονίζεται ότι με την επέλαση των ηλεκτρονικών παιγνίων σε κονσόλες και υπολογιστή, το κοινό έχει εθιστεί σε θεαματικά παιχνίδια και έτσι είναι δύσκολο να εντυπωσιαστεί από τα απλά παιχνίδια του παρελθόντος.
- Η δραστηριότητα των Internet Cafés να απελευθερωθεί πλήρως σε ότι αφορά τα ψυχαγωγικά παιχνίδια, τα οποία ούτως ή άλλως τα παίζουν όλοι στο σπίτι η σε φορητές κονσόλες.
- Η Γνωμοδοτικής Επιτροπής Παιγνίων («ΓΕΠ») να πάψει να έχει ασφυκτικές αρμοδιότητες και ευρεία διακριτική ευχέρεια για την έγκριση ή μη των τεχνικών ψυχαγωγικών παιγνίων. Να αρθούν οι δαιδαλώδεις διαδικασίες έγκρισης και ο ευρύτατος ορισμός των παιγνίων που καταφανώς ισοδυναμούν με ποσοτικούς

περιορισμούς στις εισαγωγές και παραβιάζουν την αρχή ασφαλείας δικαίου, καθώς δεν παρέχει ένα σαφές και προβλέψιμο νομοθετικό πλαίσιο για την εμπορία και εκμετάλλευση των τεχνικών ψυχαγωγικών παιγνίων στην Ελλάδα.

- Τα παίγνια να εγκαθίστανται ελεύθερα, με ποσοτικούς περιορισμούς ως προς το εμβαδόν του χώρου, και σε καμία περίπτωση να μην περιορίζονται σε αμιγώς προσδιορισμένα καταστήματα (arcades), κάτι που αποτελεί ανυπέρβλητο εμπόδιο στην εμπορία και εκμετάλλευση ψυχαγωγικών τεχνικών παιγνίων στην Ελλάδα καθώς για να ασκηθεί η εν λόγω επιχειρηματική δραστηριότητα, πρέπει οι ενδιαφερόμενοι να προβούν σε υπέρμετρα υψηλές επενδύσεις για την ενοικίαση, διακόσμηση και συντήρηση ειδικά προσδιορισμένων καταστημάτων.
- Για την αύξηση των εσόδων του δημοσίου από τα εν λόγω μηχανήματα δεν πρέπει να είναι ιδιαίτερα επαχθής οικονομικά η εγκατάστασή τους αλλά, αντίθετα, να διευκολυνθεί η πρόσβαση των χρηστών σ'αυτά, συμπεριλαμβανομένων των μη τακτικών χρηστών (βλ. bowling, μπιλιάρδα, εμπορικά κέντρα, ξενοδοχεία, αεροδρόμια, κλπ).
- Οι διοικητικές και ποινικές κυρώσεις δεν πρέπει να υπερβαίνουν τα όρια του αυστηρώς αναγκαίου και οι διαδικασίες ελέγχου δεν πρέπει να συνοδεύονται από ποινή η οποία είναι τόσο δυσανάλογη προς την βαρύτητα της παράβασης ώστε να συνιστά εμπόδια στην άσκηση της οικονομικής δραστηριότητας και των ελευθεριών που εγγυάται η Συνθήκη ΕΚ.
- Τα τέλη δεν πρέπει να είναι δυσανάλογα προς την παρεχόμενη υπηρεσία, καθώς η οικονομική εκμετάλλευση του κάθε μηχανήματος δεν αποφέρει αρκετά έσοδα ώστε η διαδικασία αδειοδότησής του και μόνο να δικαιολογεί υψηλά τέλη. Η φορολογία της δραστηριότητας αυτής πρέπει να συνδέεται με την οικονομική απόδοση του κάθε μηχανήματος (φορολογία βάσει του εισοδήματος), τον κύκλο εργασιών των εταιριών που τα εγκαθιστούν και του εισοδήματος των εργαζομένων σ'αυτές.
- Πρέπει να παύσουν έτσι και οι περιορισμοί στην ελευθερία κυκλοφορία εμπορευμάτων, την ελευθερία εγκατάστασης και παροχής υπηρεσιών, οι οποίοι είναι δυσανάλογοι προς τον επιδιωκόμενο σκοπό κατά παράβαση των άρθρων 28 ΕΚ, 43 ΕΚ και 49 ΕΚ, αλλά και η συνεχιζόμενη παραβίαση των γενικών αρχών της αναλογικότητας και της ασφαλείας δικαίου, όπως αυτές εκφράζονται στο κοινοτικό δίκαιο και τη νομολογία των Δικαστηρίων των ΕΚ, ώστε να παύσουν και τα προβλήματα της Ελλάδας με την Επιτροπή και το ΔΕΚ.

- Σε ότι αφορά τα παίγνια περιορισμένου ωφέλους, η Ελλάδα μπορεί να υιοθετήσει ένα υγιές και πλήρως ελεγχόμενο πλαίσιο λειτουργίας τους, όπως αυτό ισχύει σε πολλά άλλα κράτη μέλη της ΕΕ (Ιταλία, Ισπανία, Γαλλία, Γερμανία, Βέλγιο, Ολλανδία, Ην. Βασίλειο, κλπ.).
- Αν και οι τρέχουσες εργασίες της επιτροπής σας δεν αφορούν τα παίγνια περιορισμένου ωφέλους, είναι ευκαιρία να τεθεί το ζήτημα διενέργειάς τους εκ νέου, δεδομένου ότι θα αναληφθεί νομοθετική πρωτοβουλία εκ νέου, σε πολύ δύσκολες εποχές για την ελληνική οικονομία που καλούν για άμεση αύξηση των εσόδων του δημοσίου.
- Ο κλάδος μας προτίθεται να βοηθήσει το έργο της επιτροπής σας με συγκεκριμένες προτάσεις που θα βασίζονται στο παράδειγμα επιτυχημένης διενέργειας παιγνίων περιορισμένου ωφέλους σε άλλα κράτη μέλη της κοινότητας, εάν εσείς το κρίνετε ωφέλιμο.

Για το Διοικητικό Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος

Νίκος Καγιόπουλος

Ο Γενικός Γραμματέας

Αθανάσιος Γκλουφάς